

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—
Fél évre. . . „ 4.—
Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy hóra . . 70

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Akik befogadták . . .

Az első történelmi karácsonykor, az irgalmas Isten által a Megváltó küldésére meghatározott idők teljében éj borult a természeti és az emberek erkölcsi világára. Az egész akkori emberiség, pogány és izraelita, érezte a helyzet nyomasztó voltát. „Jönnie kellene, jönnie kell“, aki után a lelkek mélyéből önkényt tör elő a sóhajtozás, mert másképp az emberiség belefut a saját romlottságába, gonosz, romboló és gyilkoló szenvedélyének a fertőjébe — ez volt az öntudatlan közérzet. Határozott öntudattá, világos látássá csak kevés pogány jeles elmében fejlődött ez a közszükséglet. Sőt a zsidó nép vezetői is részben görcsös ragaszkodásukkal a törvény betűihez s a külső törvényszerűség emberadta sallangaihoz, részben az aranyborju imádásából a pusztában még mindig bennük rejlő jó adag anyanyelvűség folytán Herodes király kérdezősködésére csak a próféta jóvondelésének a szavait tudták megmondani, — de az írástudók, főpapok és papok közül, s így természetesen a nép közül is, — kellőleg előkészült elmével és szívvél csak néhány nem feltűnő, de kiváltságos lélek várta az eljövendő Megváltót.

Teljesen megfelelő képen mutatja be ezt a sivár, siralmas állapotot a

betlehemi sziklaüreg-istálló. Távol Jeruzsálem öntelt tudosaitól, élvezeteknek hódoló gazdagaitól, nagyszerű iskoláitól és fényes palotáitól, távol a bujtogató szájhősök csillogó, aranyhegyeket ígérő frázisaitól minden léha elv támogatására pórázon vezetett csöcseléktől, sőt bizonyos távolságban a hideg, számító önzéssel megfertőzött kisvárostól, Betlehemtől is, s ott is csendes éjszakán született a lelki békesség örök fejedelme, a világ Megváltója, Istenember, az Úr Jézus!

És milyen környezetben! Elpuhultság, fényűzés, önteltség, erkölcsi romlottság száműzve vannak Tőle. Hitből élő, az élet terhét komoly kötelességtudással viselő férfi, — szeplőtelen, alázatos és Isten szeretetéből lángoló nő és anya, Isten sz. műveiért lelkesedő angyalok és hívő, romlatlan szívű egyszerű pásztorok, — ezek találtattak arra méltóknak, hogy Őt megismerhessék, hogy Őt befogadhassák!

Szent János apostol azt írja evangéliumában: „Akik pedig befogadták, Őt, hatalmat ada nekik, hogy Isten fiaivá legyenek.“ Mindenesetre, hogy elsőszülött testvérükhez, Isten Fiához hasonlókká legyenek „*telve malasztal és igazsággal!*“

S mivel látjuk, hogy a népek vezetőinek, pórázon vezetőinek, felusztítóinak, tudálékosainak jó része, — (tisztán

áll ez elleneink összes vezetőire), nemcsak be nem fogadta, hanem a legdurvább módon kiutasította az Úr Jézust s az ő szent tanait, — egy cseppet sem kell csodálkoznunk azon, hogy minden isteni és emberi törvényt felborítottak, s hogy az esztelen önteltség és szivtelen önzés a világtörténelemben eddig nem tapasztalt, örült embermészárlást visz véghez. Kiutasították a békesség sz. fejedelmét és az Ő tanait, — azért utasítják el *saját romlásunkra* a keresztény békét is!

Mi pedig fogadjuk be a megváltó Úr Jézust; adjunk neki helyet szívünkben, családjainkban és társadalmunkban, ha nem is vagyunk dúsgazdagok. Tudjuk, hogy nem aranyborju imádókat s aranyzsák-örzőket keres. Fogadjuk be Őt öntudatos, élő hittel, minden jóra és nemesre készséges akarattal és háladatos szerető szívvél. Nagy, fölséges ajándékot kapunk a betlehemi kised Jézustól: *a boldog örök élet és békesség édes, magasztos zálogát!*

Csukovits János.

ELVBARÁTAINKHOZ! Kérjük kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytözsdekben, fodrásznál :: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

TÁRCA

Advent.

Havas hajnalon gyertyák gyúlnak,
Homályos oltáron jácintok virulnak.
Vonagló testek,
Megvert szívek, várjuk a Mestert.

Hogy a háborgó tengert lecsillapítsa,
Hogy a gyilkos földet szeretni tanítsa,
Hogy ajkán függjünk,
Forró szemekkel újra higyjünk . . .

Tajtékos parton fázva állunk,
Egy virágos, énekes hajót várunk . . .
Várjuk a Mestert,
Megkínzott lelkek, várjuk a Mestert . . .

ANNA MÁRIA.

Béke.

Béke után sóhajt az ember szenvedés s megpróbáltatás ütötte szíve. Békehangot is eleget hallunk. De minden kezdet nehéz s ez különösen a békére illik. Melyik nemzet kérjen békét, más szóval melyik nemzet adja be derekát ily válságos pillanatban. A győző ezt nem teszi; a félig-meddig legyőzött pedig még remél, végsőkig kitart, vagy mint az angol Standard írja: „Bethmann-Hollweg beszéde csak megerősíti elhatározásunkat, hogy a teljes győzelmet biztosítsuk.“

Egyetlen békeközvetítőnk a jó Isten. Ővé a harc, a győzelem, a béke. Isten kezében van a háboru sorsa. Vagy áttekintés szükséges a hadvezetésben. Minden körülményt s lehetőséget mérlegelni kell s a legkisebb elnézés sokszor óriási kárt, a győzelem vesztét okozhatja. Az ember esze rövid a háboru minden oldalról való szerencsés kivitelére. A hadviselés Isten dolga. E tudat készítette szentatyánkat, hogy felhívja figyelmünket az imára. Mindjárt a háboru kezdetén encyklikát adott ki, melyben felhívja az egyházi fejedelmeket, hogy imádkozzanak s a hivekkel imádkoztassanak. Később egy imát formulázott az egész világ katolikusai számára, mely szüntelenül elhangzik a templomban az istentisztelet után. Az ima csoportosítja az embere-

ket, a papot, a laikust s kiviszi őket a templom falai közül a szabadba: könyörgő körmenetet tartanak. A legimpozánsabb volt a budapesti a szt. Jobbal, melyben vagy kétszáz ezer ember vett részt. Az imáknak meg volt a hatása. Az orosz nagyhatalom, mely minket elsodorni látszott, óriási veszteségek között visszavonult. P. o. az oroszoknak júniusban Dél-Lengyelországban és Galiciában 930 tiszt, 334.650 közkatoná, 173 ágyu, 632 gépfegyver, 78 lövészerkocsi, 100 táborig, vasuti kocsi veszteségük volt. Az orosz nagyhatalom most gyöngé. A büszke Szerbia teljesen legyőzve a lábunk alatt fekszik. Olasz-, Francia- és Angolország pedig tétlenségre vannak ítélve. Valóban nagy Isten-áldás kísér minket, nem hiába imádkoztunk. A magyar nemzet fogadalma csak megerősíti az ég áldását. Templomot építeni, mely kifejezze gyermekí hálánkat, Istenbe vetett bizalmunkat, biztosítja továbbra is számunkra védelmét: győzelmet győzelemre enged aratni.

De mikor lesz béke, ezért is imádkoztunk? Azt felelik, a jó Isten tudja. Béke oly hirtelen nem lesz. Isten újját látom e dologban. Ellenségeink bűnét az Isten a nagy veszteségekben torolja meg, haragja mérget már nagyon éreztette velük, de minket se kímél, nem hagy büntetlenül.

A béke elhalasztásával korbácsol minket

Muljék el a megpróbáltatás, jőjjön el a sz. béke.

A világot megváltó isteni Üdvözítő, midőn tanítványainak az általa megalapítandó Isten országáról beszélt, azt mondta: „Aki nincs velem, az ellenem van.“ Ezzel az emberiséget két táborra osztotta: a tanítványai tanítását követő emberekre, azaz Krisztus követőire, vagyis Isten országára és a krisztusi tanokat gúnyoló, fitymáló, sőt azokat üldöző emberekre, azaz a gonosz szellemek fejének Belzebubnak követőire, vagyis Belzebub országára.

És tényleg Krisztus óta az emberiség mind úgy békében, mind háborubban két ilyen táborra osztva küzd egymás ellen. A mai világháborubban is ez a két tábor küzd egymással élet-halál harcot. A gondolkodó embernek nem nehéz kitalálni, vajjon az Isten országa, vagyis a keresztény világnevezet, mely táborban dominál: a legújabbban a bolgárokkal egyesült ötös szövetségben-e, avagy a szabadkőműves franciák, olaszok s angolok köré csoportosult-e s az oroszral egyesült ántánt szövetségben.

Az ötös szövetség irányítója Vilmos német császár, egész életműködése nem-e Krisztus követése, azé a császáré, aki a Szentföldre zárandokolva a hajó fedélzetén kísérei az evangéliumot olvassa fel, aki a Kath. Egyház fejével, a Szentatyával, állandóan jó viszonyt tart fenn s a kath. Egyház fejlődését nemcsak nem akadályozza, de a hívő protestánsok élén a katolikusokkal egyesülten küzd a világbékéjét felforgató szabadkőművesesség ellen. A napnál világosabb tehát, hogy Isten országának ügyéért a harc abban a táborban folyik, amelynek irányítója a keresztény Vilmos császár, míg abban a táborban, amelyben a szabadkőműves francia köztársaság elnöke Poincaré vezet s irányít, akinek méltó társa az esküszegő olasz szabadkőműves Viktor Emánuel, a harc a szabadkőművesek érdekeiért folyik. Ezt különben az ántánt nem is leplezgeti. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy az ántánt köré sorakozók közt nem találkozik hívő keresztény ember akár az angoloknál, franciáknál és belgáknál, akár az olaszoknál is. Ezeknek a keresztény lelkeknek lelkiismeretét nem terhelheti a harcias lelkiület, sőt a hazaszeretet törvénye kényszeríti őket a kitarító küzde-

lemre. Ezen lelkekért felelősek a Belzebub szolgálatába szegődött szabadkőműves francia, angol, olasz, orosz és szerb államférfiak!

az Úr. Ez is nagy csapás. Mily sok emberéletbe s pénzbe kerül a harc, a győzelem, az embernek erről fogalma nincsen. Ha még sokáig így megy, beút a nemzeti katasztrófa s úgy a győző mint a legyőzött nyög a háboru okozta rémséges áldozatok alatt. Mi vagyunk az oka Istenbüntető kezének. Erkölcsi állapotunk a háboru alatt se áll oly magas nívón.

Gondoltunk-e arra, hogy a háboru Isten kezében csak bűnbánatra intő eszköz, hogy minket felébresszen a lelki tespedtségből. Beszéltünk ugyan a kezdetben hadba vonuló katonák szí. áldozásáról s mindafféle megkapó képet szívünkbe is tettük, de ez csak pusztá kép maradt bennünk, javulásra nem törekedtünk. Most pedig úgy látszik, hogy a mi közömbösségünk megfektélyezte a szegény katonákat is: nagyon sokan vonulnak a harctérre anélkül, hogy Istennel kibékülnének, a gyónásról, az Úr asztaláról megfeledkeztek. Bűneink okozta Isten haragja nem engedi eljönni a béke-csillagát. Békére csak is az erkölcsileg megújult, jóakaratu ember számíthat. Az angyalok ezt már Krisztus bölcsőjénél kihirdették: „Dicsőség a magasságban Istennek s béke a földön a jóakaratu embereknek.“

Bárcsak sokan szívükre vennék az angyal szöveget, akkor az újév nem késlekedne meghozni az epedve várt békét.

P. Szalay János O. P.

lemre. Ezen lelkekért felelősek a Belzebub szolgálatába szegődött szabadkőműves francia, angol, olasz, orosz és szerb államférfiak!

Az isteni Megváltó, mint Isten országának feje azt is mondotta: „És ime én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.“ Igéretének helyt állott. A mi ötös szövetségünk küzdelme még folyik, a mi világháborus Golgotánk stációi még Krisztus kinszenvedésének képét mutatják. Szenvedések nélkül nem voltunk, sőt miként Krisztus Urunk háromszor lerogyott a kereszt sulya alatt, mi is összerogytunk először Galiciában a múlt év őszén, majd Szerbiában a múlt év decemberében, majd tavasszal a franciák vehemens offenzívájában, azonban az itthonmaradottak összefogtunk, májusi körmeneteinken, majd most október hóban a rózsafüzérrel kezünkben könyörögtünk az emberiség sorsának végső intézőjéhez, az Egek Urához, a Mindenható Istenhez a következőleg imádkozván:

„Atyánk, ha el nem mulhatik a kinszenvedés pohara anélkül, hogy meg ne igyuk, legyen meg a Te akaratod, azonban segíts minket, mert csak Te segíthetsz rajtunk es senki más!“ És csodálatos, meghallgatta eddigi imáinkat s talán szabad is már remélnünk, hogy Golgotánk némsokára befejeződik s közeledik az utolsó stáció, melytől már nem lesz messze a feltámadás, a békére való feltámadás öröme. Engedd Urunk, hogy karácsonykor sok-sok remény-nyel, alapos bizakodással angyalaiddal zenghessük: „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön béke a jóakaratu embereknek!“ Add Urunk, hogy reményünk a Te neved dicsőségére és édes Hazánk javára mielőbb megvalósuljon!

Igaz Hívő.

R. L. barátomnak!

Nagyot fordult ez a világ
Hogy bucsúztam Tőled,
Elhervadt már sok szép virág
S fakadt rá „Új Élet“.
Alig várom négy naponként
Ezt a jó ujságot,
Mely énnekem így koronként
Hoz nagy vigasztalást.
Feleséged versecskéit
Örömmel élvezem,
Csicsergő kedves fecskéit
Mindig becézgetem.
S im nemrég az „Új Élet“-ben
Hattyúdalt hallom,
Mert az ura ugy sebtében
Igy szólt irigy hangon:
„Édes Lelkem, Kis Csibécském,
Ne csipogj már annyit,
Hagyd a publikumot békén
S csipogjad a végét!“
S im a Te „szőke angyal“-od
— (Nem csibe az kópé) —
Teljesíti az óhajod
S nem énekel többé.
S Te meg irigy, zsarnoki férj
Örvendesz, hogy győztél,
Pedig csalódsz: irigységért
Csak babért szereztél.
Babér a Te Mariskádnak,
Hogy dalolgat nekünk,
S feledtetni bűnnek, gondnak
Terheit mivélünk.
Irigyled, hogy a víg Múza
Ölelgeti széped
S homlokát is koszorúzza
Babérral s nem Téged.
Dobd félre az irigységet
Jó Laci Barátom!
S engedd, hogy jó feleséged
Tovább dalolgasson!

Régi barátod.

Szenet a gázgyárnak!

Egyik helybeli lapban olvastunk olyasforma hirt, amely, ha igaz — azt jelenti, hogy néhány nap mulva anélkül, hogy Sopron r. t., illetőleg önálló th. joggal felruházott szab. kir. városból kimegyünk, bejutunk a legsötétebb Afrikába!!

Itt a legsötétebb — k. olvasónk — a szó legszorosabb értelemben veendő, mert ki vagyunk téve annak, hogy 5, sage öt nap alatt Sopron utcáin sötétben botorkálhatunk s az orrunkat mindenbe bele üthetjük s amiért esetleg kapunk jó hátba botoszásokat, azután ha már egyszer a rendes nyilvános helyünkön gyufaszálakat gyujtogálva elolvassuk az ujságot és „sok charibdis közt, sok ezer veszélyben“ haza térünk melegnek remélt kis családi fészékünkbe, találunk ott hon igen csinos helyes kis gázkályhákat, amelyek nagyon kacéran, de vérfagyasztó hidegen (a „hideg“ itt sem metaphora ám, hanem valóságos hideg) mosolyognak reánk mint mozdulatlan kis obeliskok a részükre készített sarkokból s amikor végre a kedves — tán hideg — otthon mindent elfeledtetne velünk, szomoruan jön be kis feleségünk, feltámla néhány szelet kis hideg felvágottat, mert hát ugyan beszélhetünk pl. egy tál felvágotról ma...?, s egy kis déli maradék tészta, persze ezt is jéghidegen, oh mert nincsen szén a gázgyárban és nem lehet egyáltalán főzni gáznál, a rendes takaréktűzhely meg csak napok mulva készül el, persze nem a háziur jóvoltából, mert az új átrakásért járó költségek nálam pl. ötle — előre tudvalevőleg csak per utján lesz bevasalható.

Ez fog megtörténni a fáma szerint Sopron városában — amely téren tehát Sopron az egész országban vezetni fog — ha ugyan nem lesz sürgősen gondoskodva arról, hogy bármily áron is — esetleg hatósági uton — nagy mennyiségű szenet kapjon abból a távoli brennbergi szénbányából.

Eddig a mulatságos rész, a szomorú azonban az, hogy ez mind való igazsággá fog válni legközelebb.

Azt mondják nincs elég munkás! Hát majd adunk mi egy jó tanácsot a gázgyárnak. Tessék sürgőnyileg fordulni a kormányhoz, ki azonnal intézkedhetné az igazságügyminiszterium utján, hogy rendeljék ki a soproni fegyintézet lakóit, kik ugy tudjuk, jelenleg 300-an vannak és nagyon szépen meg lehetne övelük oldani az egész szénmizériát, melyekben nemcsak a gázgyár — de közbe-közbe ugy a magánégyének is kaphatnának egy kis szenet rendelésre drága pénzért, hogy nem kellenék érte külön 10-15-ször a szénkereskedőkhöz futni és valószággal könyörögni, hogy 1-1 zsák szenet kapjunk olykor.

Azon esetre, ha a fegyenceket hatóságilag kirendelik, ugy bizonyára az illetékes katonai parancsnokság is szívesen járul hozzá annyiban a város reputációjának megvédelmezéséhez, hogy azt a csekély őrséget, amely 300 fegyvertelen fegyvenchez kell, készséggel kirendeli. De ha tán a fegyencek ezen munkálatokra való felhasználása törvénybe ütköző tény lenne, nincsen-e milliónyi hadifoglyunk, amelyeknek fele mint léhűtő őrzetik a fogolytáborokban, s nem járnak tán elég jól a vasutaink, hogy ne lehetne akár ha kell Brassóbol is 48 óra alatt bármennyi foglyot ideszállítani??

Kérjük tehát a gázgyár érdemes vezető-ségét, tegyen sürgős lépéseket az illetékes hiv. hatóságoknál, amikor meg vagyunk róla győződve, hogy az utóbbiak — mindent elkövetve — nem hagyják Sopron várost ország-világ csufjává kitenni és „Bürgözd“ mintájára kedves tárcairónk Sipulus által megénekeltetni.

Mephisto.

Adakozzunk a vak katonák számára!

E célra adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is elfogad és nyilvánosan nyugtat.

Az ÚJ ÉLET Karácsonyi Melléklete

Isten.

*Érzitek-e, a hogy viharzik az égbolt,
Látjátok-e, hogy ömlik fiaitok vére,
Emberi életnek miljom áldozatja
Mint hull patakokban anyaföld rögére?*

*Ha van elsiratlan köny a szemetekben
És rejtett imádság az ajkatokon
Sirjátok zokogva, mondjátok zokogva:
A Haszás bekopog minden ablakon.*

*Térdetek a porba, fejetek a földig,
Reszkessetek, mint rossz lelkiismeret.
És a döbbenettől fakuló ajakkal
Hívjátok megosúfolt Isteneteket!*

*Vagy nem! Hirdessétek irástudó bölcsek:
Dőre, fanatizált, tudatlan tömeg,
Mit imádkoztok ti ósdi fétisekhez,
Ninos Isten! sirástok, hogy hallgassa meg?*

*Ninos Isten! a poshadt hétközi napokban,
Ninos: a gyönyöröknek hitvány idején.
Ám a Golgotákon megszületik ujra,
Feltámad az Isten halál mezején!*

Vajna Győző.

Ajándék Jézuskának.

Irta: Barna Piroška.

Ella az ablaknál ül, és elmerengve nézi a hófedte síkságot. A végtelen fehér szőnyeg egyhangúságát nem zavarja semmi tarkaság. Csak a sápadt téli napsugár szökken rajt végig néha-néha, hosszú sávós árnyékot hagyva maga után. Majd szél kerekedik. Megfogózik a kopár fák ágai között, s száraz kezével lerázza annak hókoronáját és a tél mesteri fagymunkáját, aztán bugva siet a városba, megzörgeti a paloták és viskók ablakait, s mert sehol sem kap bebocsátást, haragjában felkapja a hószőnyeg, darabokra tépve szórja maga körül. A leszálló est szürke palástja alatt jön a fagy. Hideg leheletével művészi rajzokat von az ablaktáblákra, házak eresére s fák ágaira. Ella sóhajtva kel fel az ablaktól. Halvány arcából fáradtan csillognak ki nagy kék szemei, s keskeny kezével végig simítja homlokát. Az jutott eszébe, hogy mily hideg lehet ilyenkor a védtelen orosz síkságokon.

Két parányi kacsó kapaszkodik ruhájába. Kis huga türelmetlenkedik, várja, mikor fog az ő komoly nővére ismét játszani, nevetni mint azelőtt. Olgica öt éves eszecskeje sehogy se akarja megérteni azt a nagy változást. Eddig Ella volt a legjobb, legfáradhatatlanabb játszótárs, most nem törődik semmivel. Vár még néhány percig, aztán bizalommal fogja meg nővére kezét.

— Gyere Ella, segítsd a babáimat felöltöztetni.

Ella sietősen kapja fel hugát, viszi a kényelmes meleg nappali szobába. Igyekszik őt mindenképp mulattatni. Kikeresi a legszebb babaruhát. Rendbehozza a parányi konyhát, aztán veszi kézimunkáját s leül kicsi huga mellé. A gyerek egy darabig játszik, aztán komolyan nézi, mint futnak nővére ujjai a fehér selymen fel s alá.

— A babámnak varrod ezt a szép selyemruhát?

— Nem aranyoskám ez a Jézuskáé lesz.
— A Jézuskáé? Igazán? Mikor kért meg a Jézuska, hogy varj neki ruhát? És miért nem varnak az angyalok, hisz azok jobban ráérnek, meg tán szebben is varnak mint te.

Ella mosolygott kis huga okoskodásán. A gyerek kedvesen támaszkodott ölébe és figyelemmel várta nővére feleletét. Ella félretette a himzörámát, Olgát térdére ültette.

— Hát Olgicám engem a Jézuska nem kért meg, csak úgy magamtól jutott eszembe, hogy csináljak neki valamit karácsonyra. Hisz a Jézuska oly jó, meg oly sokat kérünk és kapunk tőle, hát nekünk is illik neki valami örömet csinálni.

— És mit kérsz te ezért a szép selyemruháért? Ugye alvó babát? Vagy inkább lapdát!

— Nem szivecském én nem ilyesmit kérek. Egész mást. Tudod a Jenő bácsi messze ment. Messze, hol mindig hó van, hol mindig hidegen fuj a szél, és nincs aki neki meleg szobát adna. Hóban, szélben, éjjelnappal kinn áll és vigyáz, hogy azok a rossz oroszok be ne jöjjenek mihozzánk. Sokszor fázik, sokszor fáradt, sokszor éhes, és ilyenkor biztosan hazagondol, hogy bárcsak ő is itt lehetne közöttünk. Én megkérem a Jézuskát, hogy karácsonyra küldje őt mihozzánk, és azért csinálom ezt a szép fehér selyemfüggönyt oltárára, hogy biztosan meghallgasson. Ugye kis Olgicám te is segítesz imádkozni, a Jézuska az ilyen jó kis gyermekeket különösen szereti.

Olgica feltérdelt nővére ölébe, átfonta nyakát, kedveskedve hajtotta szőke fejét vállára.

— Ugye Ella akkor te is mindig jókedvű lész? So' se sirsz többet, újból játszasz velem mint azelőtt.

Ella szemébe könnyek futottak. Csak egy nagyot sóhajtott és hosszan nézte a bal kezén levő jegygyűrűt.

* * *

Olgica csendesesen fekszik ágyacskájában. Fejecskéjét nagy gondokban töri.

— Jézuskám mit adjak, hogy örülj, hogy a Jenő bácsit biztosan haza küldd. A babáim már nem szépek, a kis konyhából sok minden hiányzik, meg ilyesmi neked nem kell, van elég a mennyországban. Valami mást, valami egész mást szeretnék adni, hogy te nagyon örülj.

Nyugtalanul forog ágyacskájában, egyszerűen örömmel ül fel, kis kezével végigsimítja haját.

— Jézuskám már eszembe jutott mit adok neked. Lásd anyácskám mindig azt mondja a hajam csupa arany, meg hogy nem adná oda a világ minden kincséért sem. Engem

mindenki úgy is hív, hogy aranyhaju Olgica. Tudod mit Jézuskám, adok a hajamból. Sokat adok. A legszebb loknikat vágom le neked, de aztán kérlek ne felejtse el Jenő bácsit hazaküldeni.

Másnap a kápolnába ment a két testvér. Olgica előre futott, s leült az oltár lépcsőjére, háttal a tabernákulumnak. De így nem tudott kedvére beszélgetni a Jézuskával, azért kissé oldalt fordult, fejét meg hátrahajtotta s kedves biztató mosolylyal nézett az oltárképre.

— Jézuskám biztosan elhozom. Csak egy kicsit várj még. Tudod nem akarom oltárodra tenni, hátha valami rossz gyerek elviszi, mielőtt te megtalálnád. Megvárom míg megcsinálják karácsonyi jászolodat, aztán odateszem a fejed alá. Jenő bácsinak mondd meg, hogy siessen haza, mert már csak egyszer kell aludnunk és karácsony lesz.

* * *

A szent napnak késő délutánján még mindig sokan voltak a templomban, hogy az Isteni Kisdedet üdvözöljék, kérjenek tőle, avagy köszönetet mondjanak, vagy sziveiket tárják ki panaszra előtte.

Ella szorosán simul völégényéhez, összekulcsolt kezei, lehajtott feje tanuskodnak mély áhitatáról. Mert a szája néma. Nem tud imaformákat mondani. A szive csodásan nehéz a boldogságtól, halától és örömtől. Ezeket a szép érzelmeket nyújtja köszönetül imája meghallgatásáért. A magas, komoly fiatalember egy percre meghatva nézi menyasszonyát, aztán lecsuklik feje és elmerül a legmélyebb áhitatban.

Lassankint kiürül a templom. A világosságot szürke homály váltja fel. A templom ciradás oszlopairól kiröppen az utolsó napsugár. A szobrok hosszú árnyékot vetnek maguk elé. Halkan besurrann a lilaruhás csend, kiterjeszti palástját a néma hajlékon és átveszi uralmát felette. Az örökmécs egyetlen kicsi fénykört rajzol az oltár elé. Sugarai ott pihennek a Jézuska fejecskénél, honnan selyempapirba rosszul csomagolt szőke haj aranyos csillogása villan ki. Olgica megtartotta ígértét s a kis Jézus meghallgatta kérését.

Emlékszel-e?

***

*Emlékszel-e még arra jó anyácskám
Mikor azt kértded: „Hová mész fiam?”
Emlékszel-e? hogy azt feleltem neked:
Nem tudom anyám hova visz utam:
Azóta sorsom sokfelé hányt-vetett
Csak haza nem juthattam tehozzád.
Pedig te nekem sokkal becsesebb vagy,
Mint minden kincs amit a föld ad.
Mert muljék el a kincs, örökre muljék
Mindent még akkor sem veszitek el;
Hisz van egy kincsem. Te vagy az jó anyám,
Ki ápolsz, védessz hű szeretettel.*

PÖDÖR JÁNOS.

A béke ünnepe a harc mezején.

Egy vitéz harctéri emléklapja az 1914. karácsonyról.

A békehozó szent karácsony ünnepére készül a keresztény világ. A béke után való sóvárgás érzése száll az emberek aggódó lelkébe. Egy kérdés él ajkukon: mikor lesz vége az emberirtó harcnak, mikor szűnik meg a világ rettenetes háborgása, hogy a béke angyala leszállbasson a földre, leszálljon az emberek lelkébe!

Édes hazánktól, kedves otthonunktól, mindentől, amit szeretünk, mindentől, ami kívánatossá tette életünket, messze távol, idegen földön talál reánk a béke ünnepe. A meddig szemünk ellát, sűrű hópelyhek hullanak alá, pedig már méternyi fehér lepel borult rá az anyaföldre. Mélyen beássuk magunkat a hórétegbe, kezünk rátapad a fegyverre, sziklaszilárdan állunk helyünkön.

A béke ünnepét várja a világ. Mi is a béke ünnepét akarjuk megszerezni a világnak. Metsző hideg szél járja át tagjainkat, szemünk közé vágja a havat, a hópelyhek rózsái ráfagynak fegyverünk csövére, lábunk ázik-fázik, de felmelegít lelkünk heve, a kötelességnek szent érzése: a béke magasztos ünnepén a sóvárgott békéért küzdünk.

Leszállott az égből a Megváltó s lehozta a földre a béke olajágát. Néma csend borult Bethlehem tájára, csak az angyalok szárny-suhogása hallszik s a légen átcsendül az ének: Béke a földön a jóakaratu embereknek! De ne legyen béke a békebontó s ünneprontó ellenségnek! Az angyalok halk énekét az ágyuk dörgése, a srápnellek rémes sivitása, a gránátok zuhanása, a fegyverek ropogása váltja fel, a sebesültek fájdalmas hörgése, a támadók velőtrázó csatakiáltása zúg át a levegőn, odadobjuk életünket, hogy visszaszerezzük a béke és dicsőség palmaágát!

Visszaüzük az ellenséget, futva menekül biztosabb fedezékbe! Elnémul a harc földetrázó hangja, az esti szürkület csendje száll a tájra.

Karácsony ünnepének szent estéje van! Messze szállnak gondolataink, a karácsony-est bűvös-bájos emlékének hangulata fogja el lelkünket. A messze távol ködéből egy szobának körvonalai bontakoznak ki lelki szemünk előtt: ott áll a közepén a fel-díszített karácsonyfa, már égnek ágain az apró gyertyák, elhelyezik az ajándékokat, a gyermekszertető Jézus ajándékait. De valami keserűség vegyül az öröm közé... A szülőnek, a testvérnek szemében könnycsepp ül... Mintha hallanám a sóhajukat: Istenem, hol van most ő? Él e még, vagy áldozatul esett-e élete? Van-e nyugalma a szent estén? Gondol-e reánk? Istenem, légy mellette!

Istenünk, légy mellettünk! Ezer veszély fenyeget, halljuk a halálmadár szárnya csatogását, a gyilkos golyók röpítését, vérünket szomjuhozza ellenségünk!

Fülembe csendül kis falunk tornyának harangszava, éjfél misére hívja a hívőket bűgő hangja. Felhangzik az ének: alleluja! megszületett a világ megváltója! De míg lelkemben visszhangzik az ének, új harc támad s dicsőséget szerzünk a magyar névnek. S mire elhal a templomban az ének,

ujra csend lesz a csatasíkon. A sűrűen hulló hópelyhek halotti leplet borítanak azokra, akik a gyilkos harcban megtalálták a nyugalmat, a békét.

A békét áhitozza lelkünk, a győzelmes békében van reményünk. E remény acélozza meg karunkat, szilárdítja meg akaratunkat s erősíti lelkünket, hogy meg nem törve tudjuk elviselni a borzalmas háboru minden szenvedését. E szenvedésünkben balzsamír az a tudat, hogy akik a véres harctól távol örülhetnek a karácsony szent ünnepének, aggódó szeretettel gondolnak reánk s szeretetadományukkal nekünk is egy kis örömet szerezni igyekeznek. A harc zavaró hangjai között is feljűk száll áldó gondolatunk: ha kitartó küzdelmünk kivívja a békét, élvezzék boldogan annak áldásait!

Istenbe vetett rendíthetetlen hittel reméljük, hogy a dúló csaták után el nem száll a béke angyala a földről, hanem itt marad lelkünkben, hogy egymást megértve és megbecsülve munkálkodjunk a béke boldogító művein.

E gondolatok élnek lelkemben, míg gyilkos golyók röpöknek körülöttem.

Lesz még ünnep a világon, lesz karácsonyi szent békéje a jóakaratu emberek!

Karácsony a táborban.

Karácsony! a mi karácsonyunk,
Hó csillog az ágon hej! tiszta fehéren,
Szípkákát szórva a sápadt holdfényen.
Kocsitábor mellett az ör utját járja
Meg-meg áll, föltekint, sóhajva lép tova.
Erdő szélén áll egy kicsike fenyőfa,
Hótól, zuzmarától csillog minden ága.
...Néz, szeme könnybe lábad, lelkével

[haza száll,

Szent karácsony estén otthon is ilyen áll.
Tiszta téli éjen a sápadt holdfényen
A fülébe csendül:

„Békesség a földön az embereknek,
A távolban pedig az ágyuk dörögnek!

Ő meg itt... A meleg, kicsike szobában
Együtt van gyereke, szerető családja,
A szomorú asszony, a kicsike gyermek
Csillogó, ragyogó karácsonyfa mellett.
A könnye kicsordul, gyermekét ölelve
Bánatos, mély sóhaj fakad a szívébe:
Segítsd Isten haza! Imádkozik hévvel.
Szent karácsony estén látja a lelkével...
Tiszta téli éjen a sápadt holdfényen
Mint hogyha hallaná:

„Békesség a földön az embereknek,
A távolban pedig az ágyuk dörögnek!

Ott kint a táborban, lobogó tüzeknél
Mindenik csak haza, csak otthonról beszél.
Karácsony estéről, karácsonyi fáról,
A tábor-tűz mellett, a kicsi családról.
Elfogódik a hang, megakad a beszéd,
A hamvadó parázs szikrázva omlik szét.
Lelküket elfogja valami szent érzet
Szent karácsony estén, tábor-tüzek mellett,
Tiszta téli éjen a sápadt holdfényen
Fölzendül az ének:

„Békesség a földön az embereknek,
A távolban pedig az ágyuk dörögnek!

Szabó István
örparanesnok.

Néhány gondolat a sajtóról.

Az embereket többféle szempontból lehet osztályozni: vannak szőke s vannak barna emberek és vannak alacsony és magas emberek. De az ilyenfajta osztályozás nem mond semmit, mert az osztályozás alapjául szolgáló tulajdonság nem lényegbe vágó megkülönböztetési jel.

Talán már valamivel szerencsésebb osztályozás volna a következő: vannak olyan emberek, akik gondolkodni szoktak és vannak olyanok, akiket gondolkodtatnak — és ezért azt hiszik, hogy ők is gondolkodnak. — Igaz, hogy lesznek, akik erre azt mondják, hogy ez az osztályozás épen nem érint lényeges tulajdonságot.

A gondolkodtatás szellemi mankók segítségével történik. Ilyen szellemi mankó nagyon sok van a legkezdetlegesebb kivitelű farudtól kezdve a legraffináltabb szerkezetű géplábig. Van Hazafi Vera János, van kalendárium sokfajta, szerelmi levelező, felköszöntő verseskönyv, illetlen, hasznos tudnivalók stb. De főleg van sajtó. A sajtó érez és a sajtó gondolkodik ezer és ezer ember helyett. Ezért van létjogosultsága a vidéki sajtónak is, amely ugyanazokat a híreket hozza, amit a nagy fővárosi napilapok már régen világgá kürtöltek. De itt a vidéki sajtóban a szenzáció szelid, érdekes hírré zsugorodik össze. Ott a nagy lapban kegyetlen, érzéketlen betűk halmazából mered az olvasó felé, itt a kis vidéki lapban a mesélő hang lágy dallama kíséri a kegyetlenül érdekfeszítő hirt...

A zenélő óra egy régi melódiát játszik... Az olvasó csendes, nyugodt jólézzel olvasva hallgatja az ő ismerősének, a kis vidéki lapnak halk duruzsoló hangját... Talán a szerkesztőt is ismeri, aki neki a nagy világgal fenntartja az összeköttetést... Itt él köztünk, úgy érez, mint mi, tudja, hogy erre mifelénk hogyan gondolkodnak az emberek az életről...

Sok ember nem tudja magának megalkotni azt a bizonyos szellemi felüléptményt, amit világfelfogásnak hívnak, és amely semmi más, mint önmegnyugtatás, ön!ajékozódás arra vonatkozólag, mi közöm is van nekem mindahhoz, ami engem körülvesz; mit is kell nekem gondolnom teendőimre vonatkozólag; hogyan helyezkedjek bele abba a nagy mozgásfolyamatba, amit életnek nevezünk.

Ezt a feladatot kell teljesíteni a vidéki sajtónak, hogy létjogosultságát bebizonyítsa. Ezért az újságíróknak, ha jól akarnak írni, nem maguknak, hanem az olvasóközönség számára kell írniok. Különösen a vidéki lapokat fenyegeti az a veszély, hogy azok, akik abba irnak, nem a közönség kedvéért, hanem csupán a maguk kedvéért irnak.

Őnekik kell szavakba és mondatokba önteni a maguk körének gondolati és érzelmi problémáit azok helyett is, akik nem tudják maguknak megformulálni és szavakkal tudatossá tenni a jelentkező gondolatokat és a kifejezésre törő érzelmeiket. Megformulálni, szavakba, mondatokba öltöztetni pedig szükséges ezeket a halványan és halkán fel-lépő, még tudattalan gondolat-öszönöket, különben elvesznek az értelmi életünk számára.

Az újságok ne azért íródjanak, hogy sok történetet, gondolatot és érzést, ami különben veszendőbe menne értéktelenségük miatt, megőrizzék az apró fekete betűk, hanem azért, hogy a tudat számára megmeneküljenek olyan gondolatok, amelyek hozzátartoznak az életünkhöz, amelyek világfelfogásunk alkotó elemei.

Rottensteiner Richard.

Levél a Jézuskához.

1915.

Édes jó Jézuskám
Ki fent vagy az égben,
Óh! kérlek hallgasd meg
Az én könyörgésem!

Tudod azt, hogy én csak
Egy kis fiú vagyok,
Gyöngye kezecskémmel
Szebben nem irhatok.

Nem is tudok sokat,
De szívből szeretlek
És hű bizalommal
Irom e levelet.

Írásom is még csak
Olyan ákom-bákom!
Pedig este-reggel
Mindig ezt próbálom.

Gerle madárkámra
Bizom e levelet,
Sebesen repülve
Ő vigye el neked.

Vigye át a légen
Hozzad fel az égbe,
Tudd meg, hogy miből áll
Kis szolgáló kérése:

Oly szomorú mindig
Szegény édes anyám,
Mert egy kora reggel
Elment az apácskám.

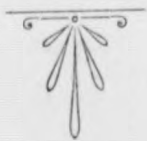
A háboruba ment
Vig zeneszó mellett,
Igaz, — hogy énekelt —
De azért — könnyezett...

Édes jó Jézuskám
Én most nem kívánok
Sem aranyos diót,
Sem mézes kalácsot,

A kardot és csákót
Ólom katonákat,
Kis pengő sarkantyut
Vidd a Janikának.

Ne hozz karácsonyfát,
Hallgasd meg imámat:
Karácsony estére
Hozd el apácskámat!

RÁBEL LÁSZLÓNÉ.

Bismarck és a franciák.

Az egységes Németország erejének növekedésével a franciák féltékenysége is felébredt. Egy keletkező veszedelmet láttak szomszédjuk izmosodásában és ezen veszély felidézésével Bismarckot okolták. Az egész német mozgalomban, minden újabb eseményben Bismarck tettét látták. Így a porosz-francia háború kitörése miatt is őt vádolták és támadták is ezért kérlelhetetlen gyűlölettel. Minden kieszelhető módon guny és nevettség tárgyává igyekeztek őt tenni.

A háború kitörése alkalmával a harctéren a châlonsmezőn, itt a francia katonák egy kutyát felöltöztettek s nyakába egy táblát akasztottak ezen felirattal „Herr v. Bismarck“. Rángatták a kutya farkát s amint ez vonított, azt üvöltötték, „ez Bismarck ur beszédje“. „És Bismarck“ — írja egy életrajzírója — „egy-két napra réa gunyolónak sirja felett ellovagolt.“

Páris ostroma alatt Bismarck Versaillesben tartózkodott és ezen időben tapasztalnia kellett, amit gyakran hangoztatott magáról, hogy ő Europa leggyűlöltebb embere. A párisi sajtó a legrémesebb híreket terjesztette róla. Nap-nap után jelentek meg támadó, vádló cikkek. A legválogatottabb nevekkel és hírekkel tisztelték meg. Elmondták, hogy „a leggonoszabb elvek megtestesülése“, „Anti Krisztus“, „modern Machiavelli“, alattomos barbár, bűnökkel szennyezett szörny, aki ujjong, látva a milliónyi lemészároltak vérének. Nemcsak mint államférfi szívtelen, istentelen és lelkiismeretlen, de a családjában is egy rém, egy kékszakálu. Feleségét mindig kutyakorbáccsal ütlegeli. Egész háremet tart s nincs Berlinben nő, ki támadásainak, üldözésének kitéve nem lenne. De a kancellár is megalkotta, már korábban, véleményét a francia népről, és csakhamar vigasztalódott, alig csodálkozott támadásain. Még mint francia követ írta nejének, hogy „nagyon tisztátlan“ a francia nép, persze erkölcsi szempontból értette. Mindig becsmérelve beszélt róluk. Hangoztatta, hogy „egy század Landwehrünk arcvonalára 5 lábbal hosszabb mint a francia katonáké“. Korcsnemzedéknek mondta a franciát, melynek nincs semmi önállósága, csak nagy tömegben tud érvényesülni, mely vezetőit vakon, ész nélkül követi. A finomsága, mondta, csak látszólagos, udvariassága csak külső máz.

Amidőn a háború folyamán a franciák kegyetlenkedéseiről hoztak híreket így szólt, „régem tudtam, hogy ha levakarod arcáról a fehéret, meg van a turko.“ Vagyis, hogy ép oly vad a francia katona, mint az afrikai, pusztán arcbőre fehér. ll.

A Páris—Bagdad—Bombay-i vasuti vonal.

Azon alkalomból, hogy a francia pénzzel dolgozó Oroszország megegyezett Angliával Perzsia felosztására vonatkozólag a „Je sais tout“ francia lap eszmefuttatást folytatott, hogy mily fontos miránk, európiákra nézve, Perzsia és mily perspektívák nyílnak a jövőre nézve. Át fogják szelni Perzsiát a vasutak, mondja, és így nemcsak ezen országgal létesítünk szorosabb összeköttetést, hanem megteremtjük Indiával a közlekedést szárazföldön. De ennek megvalósításához még szükséges a Bosporus áthidalása. Ha egy hidat építünk Konstantinápoly és Haidar Pasa között, ezzel gyökeresen megváltoztatjuk Európa és ezen vidék közötti közlekedési viszonyokat. Bár, akármily szép lesz ez a kőből vagy vasból építendő viadukt, romantika szempontjából szörnyűség lesz, mert azáltal, hogy összeköti az Arany-szarvat a Bosporussal, ezek partjait megfosztja költőiességüktől. De feledjük a szépségrontás

vétkét, amelylyel, itt, ha mást nem is tekintünk, már csak a kereskedelemnek, óriási hasznot hoznak. A bagdadi vasut néhány év múlva kiépül a Bosporusig és össze fogja ezt kötni a perzsiai öböllel; ez lesz a leg-rövidebb ut Európából Indiába és a leg-szélsőbb Keletre. Mily nagy előny lesz, hogy a Párisból a perzsiai öbölben fekvő Fao vagy Koweitbe szállítandó árut nem kell Konstantinápolyban átrakni és mily eszményi lesz az utazás — nem kell átszállni.

A bagdadi vasut már megvan. A Perzsiát szelő vasut még a jövő feladata. De az angol-orosz törekvések célja, nyugatosítani, civilizálni ezen egykor oly magas kulturájú népet, amelynek műveltsége azonban tehetlensége és lustasága következtében aláhanyatlott; az elszigetelt Perzsiát a közel jövőben vasut fogja átszelni, amelyen ezen gazdag országok ma még rejtett kincseit az európai piacokra fogják szállítani. És Isphahan rózsái majd fonnyadozni fognak a füsttől, amelyet Indiából Bagdadba száguldó vasut mozdonyai okádnak. De hát minden haladás áldozatot követel. És ily haladás! A perzsiai vasut megvalósulása után Londonból India fővárosába, Bombayba — 5700 km — egy heti ut lesz, és a vasuti-jegy ára 1000 frank vagyis 2%-kal olcsóbb mint a leg-rövidebb tengeri ut ma.

Indiával a már ma is fontos cserekereskedelem meg fog élénkülni. A perzsiai vasut lesz az Indiába utazó európaiaknak a kedvelt utivonala. Meg fogja teremteni Ázsia és Europa közti megszakítás nélküli közlekedést.

A franciák ezen álmának megvalósulása egy időre most megszakadt, de reménykedhetünk, hogy a valóra váláshoz ma talán közelebb vagyunk, mint bármikor — csak-hogy mások fogják a nagy terveket végrehajtani és nem, akiktől a franciák remélték.

Levél egy hegyoromról.

Írta: Vajna Győző.

Kedves Ákos! Erdély rejtett zugából száll hozzád üdvözlétem.

Három hónapja már, hogy itt élek ebben az Isten háta mögött való havasi fészekben, messze mindattól, amit kulturának mondanak.

A madarakkal és egyéb állati lényekkel ébredek, azokkal fekszem. Napközben a természet fogad magába. A természet! Mosolyogsz? Jól tudod, mit jelent a természet: keveset és mindent. Keveset, semmit a hozzá idegen lelkeknek, mindent a megértőknek. Megnyugvást, megtisztulást, megholtaknak újra feltámadást.

És én Ákos, megértő vagyok, azzá lettem, része a levegőnek, az erdő zöldjének, a végtelenbe vesző hegyormokon kelő és lenyugvó napfénynek. Három hónapja, hogy egy fából remekbe készült kalyibának al-bérlőjeként rejtőzködöm. A ház ura korlátlan parancsolója komoly tekintetű, szegzett-nyaku tehének csordájának. Két kőnondor az alvezér. A ház női kormányzója gazdám anyja, tőporódott székely nő.

A társalgásunk pár szónyi: „Jó reggelt, Jó éjszakát, adj Isten, legyék egészségére.“

És hogy el ne felejtsem: ráadásul még az imádság, amit nő rendületlen buzgalommal, fennhangon rebeg el minden reggel, délben, este.

És hiszed-e Ákos: becsüljük egymást, bizunk egymásban; — a mi csudálatosan szent dolog — emberek közt.

De Téged mindez kevésbé érdekel. Látom amint soraimon végigfutva, arra

keressz választ: mi üzött ide a Nirvánába és hogy értem idáig, egészen idáig!

Hát beismerem: Neked, egyedül neked van jogod mindent tudni. Oszályosa voltál annyi éven át gondolataimnak és ha jól érzem, meg is tudtál érteni.

Hogy is történt csak? Otthagyni asszonyt, házi tüzhelyet, a beteg idegeket naponta új izgalmakkal frissítő fővárosi életet!

Halljad: könyvek elől futottam meg, asszonyi könyvek elől, a feleségem könyvei elől.

Szerettem Margitot, szeretem és szeretni fogom. Mi bohémek nem vétetünk komoly ember számba, pedig érzelmeink gyökerebbek a legkomolyabb fűszereséinél. Hiszen az érzéseinknek, azokon által élünk és lélegzünk.

Tehát szeretem Margitot ma is, akár első találkozásunk idején.

És mégis úgy van: előle, az ő könnyei elől menekültem.

Te közlelől láttad boldogságunk verőfényét, nem láttad Margitot: csak mosolyogva. Én — kedves Ákos — láttam könnyezve is, az Ég tanum rá, számtalan alkalmakkor.

Az elmúlt tavasszal megjelent verses kötetem a modern férkipusztító Loreleyről szólott.

Loreley emberemlékezet óta szöke, Margitom haja éjsötét.

Loreley szemei azurkékek, a Margitéi: fekete gyémántok.

Loreley silphidi karcsu tündér, az én Margitom egészségesen teltidomu.

Érts meg Ákos: minden Loreley dalom külön-külön s az ötvenhárom együttvéve könnyzuhatagokat váltott ki Margit gyémántszemeiből.

Védekeztem, esküdöztem, meg szerettem volna értetni Margittal, hogy a verselés belőlem nem mindig érzéseket, sokszor csak gondolatokat, leírásra érdemes, négy-soros strófákat csal ki, — hogy a poézis nekem, nekünk kenyér is, és hogy én vagyok a földön az egyetlen férfi, akit száz Loreley sem birna aranyszín hajfonatával gúzsakötöni.

Hiába: számon kérte tőlem Loreleyt, az élő asszonyt, aki miatt ő tőle hites házastársamtól hidegültem el, akit nem átalottam palam-publice az ő szégyenére megénekelni.

Azután jelent meg szenzációs regénykötetem: „Az asszony.“ Mondhatom jó üzletet jelentett.

De hogy új-magyar irodalmi kifejezéssel éljek: Mit tesz Isten? A regény hősnője Bonyhainé (Flaubert Bovarynéjának vérszegény utóda) nem Margit vonásaiból szövődött regényalakká.

Hogy irhattam volna meg az érzéki, hypermodern asszony regényét az én hűséges kis Margitom méreteire szabva?

A regénnyel babér és pénz, sok pénz állt a házhoz, s Margit könyvei még sűrűbben hullottak. Hősnőmben ráismert egy országos hírű színésznőkre, akivel — Margit tudja — beszéltem is már három szót életemben.

Kedves Ákos! Margit nem egyszerűen sir, hétköznapiasan, — az ő sirása bonyolult rejtelmes művelet, az ő könyvei kiapadhatatlanok. Sir a nap minden órájában s az éjszaka az ő csendes, elfojtott zokogásával telik meg. Elején szenvedélyes kitöréseim mosolyogtam, csókkal csitítottam; majd

betegként kezeltem, suggeszióval, kézsimitással, a beszéd erejével gyógyítottam. Mindhiába!

Margit tényleg betege lett a könyveinek, még betegebbé tett engem a kettőnk elválasztó lehetetlen állapot. Idegessé lettem, gondolat sivárrá, elkeseredetté. Az én aranyszivű élettársam, az én okos, megértő Margitom lesüllyedt a féltékeny nő rettenetes nivójára.

Vártam pár hétig, pár hónapig türelemmel; az idő állítólag mindent meggyógyosol: mindhiába!

Egy álomtalan éjszaka során ellenállhatatlanul rámszakadt a szökés, a menekülés gondolata.

És valóra váltottam. Lopva csomagoltam kora hajnalban. Sötétben, tapogatózva osontam ki a puha meleg otthonból fel a korai gyorsvonatra s másnap virradatkor csikorgó székely talyigán kaptattam Erdély havasai felé. Három hónap napjai morzsolódtak le azóta. Kikapcsolódtam az életből. Tejen, kenyeren, erdei gyümölcsön élek. Margitnak csak az utról, Kolozsvárról irtam röviden pár megnyugtató szót, semmi mást. Az első néhány hetem önkívületi állati tengődésben telt, szívtam egyre a havasok balsamos levegőjét és süttetem magam a nap hullámaival. Gazdám, a ki csak éjjelente tér haza nyugvóra, meg nőt, meg Éber a főkutya, társaim a szakadatlan hallgatásban, mert Éber is csak nyájörzés közben hallat hangot. Lassan-lassan lefoszlott rólam a tehetetlenség, kezdtem újra gondolkodó emberi teremtséssé lenni.

Most már idegeim feszültsége teljesen elmúlt s úgy érzem, ez a három hónap Margit könyforrását is kiapasztotta.

Arra kérlek: keresd fel Margitot s add át üzenetemet. Jöjjön, várom! Az idő kezd őszire válni. Az erdőkoszoru zöldje észrevétlen halk pasztell-szinekre fakul, a madarak szava is tompítottá halkul.

Jöjjön: Itt nincs Loreley, itt nincs asszony, itt csak végeszakadatlan csend uralg.

És megcsituló emberi lelkeknek itt megnyilatkozik az Istenség zord komolyságu fensége. Uj művem készül: regény és nincs asszonyi hőse.

Jöjjön Margit, várom!

Ölel:

Innocent.

Akár a mesében...

Irtá: Pállya Jenő.

Nyári multság. Juliusi vasárnap délután. Már alkonyodik. A villamlámpák kinyitják szemüket.

Sok-sok nép kavargó a park kanyargó utjain. Fialat lányok fehérbe, rózsaszínbe, halavány kékbe és fiatal surbankó legények. Sétálnak, csevegnek, kacagnak, mulatnak.

A mamák és papák az asztalok körül ülnek. Külön a papák, külön a mamák. Böven ömlik a szó mindkét részről.

És szól a zene. Katona zene. Ma az is olyan csöndes, finom, mind a távoli virágosmezők illatától vemhes hajnali szellő. És zeng a zene. Kanyarog, bujkál az alvó lombok alatt. És kopog a lányok fülén és besurrán a lelkükbe. Zeng-bong sok halk melódia és zeng-bong a lányok lelke.

Szinte andalogva, álomban járnak. Néha föl-fölsikít egy réztrombita; sir, sikít belőle fájdalmas, fájó szenvedés.

Belerázkodik az egész park. És sir, sir minden: a fák, a bokrok, a villamlámpák s az apró kavics a könnyű cipők alatt. És sir a lányok finom, fehérselymes lelke. A papák, mamák is fölfigyelnek. De csak egy pillanatra. Aztán beszélnek tovább. A zene újra halkán, szeliden hullámzik, hajlik.

Hirtelen dübörgő robaj. Valami állvány szakadhatott le a park egyik sarkában és az emberek rohannak, csetlenek-botlanak arrafelé.

Csak ketten — egy lány, meg egy fiu — maradtak állva. Utána néznek a rohánónak.

Aztán egymásra fordul a szemük. Mindent elfelejtnek. Csak nézik egymást hosszan, sokáig.

Csend.

A lány egy fenyőfa ágába kapaszkodik, amelyre arany fátyolt tereget a hold. A lány haja szöke; a szeme kék, mint tavaszszal a bárányfelhős ég.

Csend.

A fiu az aranytallérokat nézi, amiket telemarokkal szór az utra a hold.

Csend.

Messze, holdaranyozta réten zenekar játszik és tündérek táncolnak a lágyan csörgező zenére. Üzengetnek a messze, muzsikás mezők. Illatukat küldik.

Csend. Muzsikás, illatos csend. A fiu lassan kezébe veszi a lány finom-eres fehér kezét. És fogja, mint fehér, harmatos rózsát.

Harsogó hozsánnába csendül a messzemessze rétek és távoli mezők halk melódiája. Hozsánnás illatot lehelnek a pici árvácskák és gögös tulipánok.

Két pompás, nemes virág tárta most ki a kelyhét.

A fiu fogja a lány kezét. A vérük lükte-tése összedobban.

Kicsi angyalkák pirosan mosolygó rózsákat hajigálnak az égből. És szól a hozsánná. Harsogó, boldog diadalmas hozsánná.

Szelid szellő fodrozza, ébresztgeti az alvó lombokat. Éled, ébred minden.

És ők ketten elindulnak kéz a kézbe. És hull-hull rájuk muzsika, illat, virág, fény. És néznek mindaketten. Szépek, mint Tündér Ilona és Árgyilus királyfi a mesében, réges-régi mesében.

És mennek, mennek, mendegélnek.

Akár a mesében, réges-régi mesében...

TALÁLKOZÁS.*)

Zsongó, zszibongó déli utcazajban
Egy pillanatra összeverte őket
A kemény, kacagó, kegyetlen Élet.

Fényes, könyörgő lányszemek
Bűnbánatnak aláztatával,
Hideg, kemény férfiszemek
Rég elsírt könnyeknek nyomával
Egymásba tapadtak.

Egy másodperce. — Majd kimért köszöntés,
Egy fehér, szép arc meghajlik utána.
S ismét közjük hullámzik a lárma.

— Berth Mária.

ÜNNEPI SZINES BIBORPALÁSTBAN...

Ünnepi szines biborpalástban,
Ostromló, tüzes, ifjú bizásban
Nekivágtam az Élet útjának
Nagy hajrásan.

De az út rögös s gyilkos az iram:
A palástról a bíbort lesírtam
Fájó bizásvesztésben, keserű
Szégyenpirban.

Most a többivel egyforma rendben,
Egyszerű, szürke posztóköntösben
A hétköznapnak útjain járok
Nagy csendesesen.

Roó Richard.

*) Mutatvány a KISVÁROSI MUZSIKA című most megjelent verses füzetből. Irták: Berth Mária — Roó Richard. Ára 60 fill. Kapható kiadóhivatalunkban.

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos. Budapest, dec. 23.

Orosz hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Az általános helyzet változatlan. A Jadrókariákban tegnap is hevesebb ágyuharcok folytak. A tengeremelléki arcvonalon a Podgorán egy olasz zászlóalj támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Egy, a Tepca környékén még az északi Tara-part szikláiban elrejtve maradt kisebb montenegrói osztagot rövid harc után elfogtunk. Egyéb újság nincs.

(M. S. O.) HÖFER, altábornagy, a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, dec. 23.

Nyugati hadszíntér:

A 82. népfelkelő dandár bátor ezredei tegnap kemény küzdelemben visszafoglalták a Hartmannsweilerkopf kupját. Az ellenség rendkívül súlyos véres veszteségeket szenvedett és 23 tisztet és 1530 főnyi legénységet hagyott fogolyként kezünkön. Az északi lejtőn folyik egyes árokdarabok megtisztítása, amelyeket a franciák még tartanak.

A tegnap esti francia hivatalos jelentés adata, amely szerint a december 21-én a csúcserő vívott harcokban 1300 németet fogtak el, legalább is felében tulzás. A mi összes veszteségünk beleszámítva valamennyi halottat, sebesültet és elütnet — amennyire eddig át lehetett tekinteni, mintegy 1100 embert tesz ki.

Keleti hadszíntér:

Balkáni hadszíntér:

Jelentős esemény nem történt.

(M. S. O.) Legfőbb hadvezetőség.

TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

A főhadiszállás jelenti:

Konstantinápoly, dec. 23.

Irak front:

Kut el Amaranál tüzéségünk két elleneséges monitort elsüllyesztett s egy harmadikon teli találattal robbanást okozott.

Csapataink az egész északi fronton közelebb jutottak az ellenség megerősített állásának drótakadályaihoz.

Kaukázusi front:

Az ellenség az Id-szakaszban december 20-án ellenünk intézett támadását 8 tiszt és 300 katonával elvesztésével fizette meg. A mi veszteségünk ennek a számnak harmadrésze.

Dardanella front:

Szedil-Barnál időnként tüzéségi párbaj, bomba- és torpedóharc.

Anatoliai ütégeink hatásosan bombázták a Morto-öböl és a tekeburnui kikötőhelyet. Két csónakot a Morto-öbölben és egy másik hajót, amely municióval volt megrakva, a tekei kikötőhelynél elsüllyesztettünk, egy tehercsónakot pedig eltaláltunk.

Az ellenség által kiürített szakaszok egyikében mindennemű élelmiszerkészletet találtunk, amelyek hosszú időre elegendők egy egész hadtest élelmiszerére. Zsákmányoltunk továbbá egy millió homokzsákot, mintegy ezer sátrat, 500 gypajutakart, 400 hordókat, 1000 doboz konzervet, 5000 kis ben-

zinordót, az Aghin-patakba dobott egy tarackot, továbbá a földbe ástott taracklövedékeket, 300 kilométer hosszú telefontöröt és 180 kilométer hosszúságú 374 tekercs szögesdrótot. A zsákmányolt lőszer, ruha és más anyag összeszámlálása még mindig nem ért véget.

Hirek.

Martinovich Sándor, a kitünő apologéta három napon át tartott konferencia-beszédei, a melyeket városunk vezetői s nagyszámu intelligencia élénk érdeklődéssel hallgattak meg, mindannyiunk szívében maradandó nyomot és emléket hagytak; megerősítették hitünket, fokozták az anyaszentegyházhoz való ragaszkodásunkat s nagyfontosságú utmutatásokkal szolgáltak életelveink helyes irányításánál. A kedves megjelenésű s nagytehetségű szónok az első előadáson nagy hatással s megkapóan beszélt az atheizmusról, nagyerejű s számos bizonyítékkal cáfolta meg ellenségeinknek ama tarthatatlan állítását s tételét, hogy három fizikus közül kettő mindig hitetlen. Mert nemcsak, hogy eddig senki sem bizonyíthatta, hogy a tudományos kutatás az Egyház valamely hit-tételével ellenkezik, hanem a hívő tudósok nagy és túlnyomó száma épen az ellenkezőre vall. A tudósoknak csak elenyésző csekély száma hitetlen, amellyel szemben ott ragyog a tudomány történelmében a meggyőződéses s hithű tudósok nagy legiója.

*

A második előadás anyaga a kinyilatkoztatáson alapuló hit védelme volt. Kifejtette a hit helyes folyamát s ezzel egyuttal tisztázta a tudományhoz való viszonyát: nem lehet ellentét közöttük, mert egyik a természetfeletti, a másik a természetes világrendhez tartozik. Mégis sokszor halljuk: a hit és a tudomány nem fér össze, az újabb tudományos kutatások halálos csapást mértek a hitre. Ezeket a szokásos ellenvetéseket (Kopernikusi világnézet, Galilei stb.) vonultatta fel most a jeles szónok, tömören ismertette a tényállást, röviden rámutatott ezen ellenvetések ürességére. Martinovich itt mutatkozott be a legügyesebben mint világos látású, rövid, frappáns válaszokat adni tudó debatter. Néhány találó gondolat, humoros megjegyzés, megkapó hasonlat — és világosan állott előttünk az igazság. Ezen előadás értéke épen abban mutatkozott, hogy e nagykörű témát — a racionalizmus és természetfelettlenség küzdelme — olyan kerek, plasztikus tömörséggel, mégis mindig élénken, a hallgatóságot minden pillanatban lekötve, ki még sem fárasztva, fejtette ki.

*

S midőn így az előző előadásokon az atheizmusmal szemben a hit szükségességét fényesen bizonyította s az ellene irányuló sokféle ellenvetéseket alapos s mindenkit meggyőző érvekkel visszautasította s alaptalanságukat kimutatta, a harmadik napon magával ragadó buzdító szavaival nyújtott utmutatást s irányelveket, amelyeket a valóságos életnél mindig szem előtt tartani és követni kell. — Lapunk olvasói, kiknek nagy része részt vehetett e felejthetetlen, lelki s testi élvezetet s hasznot nyújtott konferencia beszédeken, ezuton is hálás köszönetet mondanak föl. Martinovich Sándor jezsuita atyának, hogy ide eljött és városunk hitéletét egy fokkal emelte.

A tábori püspök kitüntetése. A király Bjelick Imre tábori vikáriusnak a háborúban tanúsított kiváló szolgálataiért a vaskoronarend I. osztályát a hadiékítménnyel díjmentesen adományozta.

Krobatin közös hadügyminiszter tábor-szernagynak, a király fáradhatatlan és sikeres tevékenységeért a bárói méltóságot adományozta.

Károly István főherceg kitüntetése. A király, mint Bécsből jelentik, legfelsőbb kéziratot bocsájtott ki, amelyben Károly István főhercegnek, mint az összes hadsegélyező intézmények védnökének dicsőre elismerését fejezte ki.

Vaskoronarend egy szentszéki ülnöknek. Ófelsége Mészáros János dr. szentszéki ülnöknek, Albrecht főherceg volt nevelőjének és tanítójának, a III. oszt. vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

Vöröskereszt kitüntetés. Ferenc Salvátor főherceg, a Vöröskereszt védnökelyettes, Szécheny Ödönne grófné és Szécheny Ilona grófnő önkéntes ápolónőknek a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes ezüst díszérmét díjmentesen adományozta.

Legfelső elismerés. Ófelsége megparancsolta, hogy Grivicic Gyula, vezérkarhoz beosztott 76. gyalogezredbeli századosnak a legfelső elismerés tudtul adassék.

Primicia. Vasárnap délelőtt 8 órakor mondta Tihanyi Márkus szent benedekrendi tanár a bencések templomában számos vendég és nagyszámu egybegyűlt hívő részvételével első szentmiséjét. A manuduktori tisztet Várkonyi Hilebrand dr. pannonhalmi főiskolai tanár töltötte be, az ünnepi szónok pedig Schedl Arnulf császboszóki bencés plebános volt s asszisztensek Matusz György és Pammer Odilo bencés tanárok. A lélekemelő egyházi ünnepség után áldásban részesítette az ujmisés a jelenvoltakat.

Kitüntetések. Ságovits Sámuel dr. a 21. honv.-gy.-e.-nél beosztott 18. honv.-gy.-e.-beli főhadnagy a hadiékítményes 3. o. katonai érdemkeresztet kapta, — Kurtics Rikard 18. honv.-gy.-e.-beli őrmester a koronás ezüst érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján. — Bozzay Lajos, 18. honv.-gy.-e.-be beosztott tart. zászlóst, magánhivatalnokot, aki már hat hónap óta a harctéren küzd, hősi magatartásáért az illetékes parancsnokság a nagy ezüst éremmel tüntette ki.

Esküvő. Simkó Gyula dr., főreáliskolai tanár, kedden örök hűséget esküdött néh. Rátz Ottó kir. táblabíró Ilona leányának. — Farkas Béla dr. jelenleg honvéd-tüzérhadnagy, a győri törvénytörvényes albírója f. hó 18-án tartotta esküvőjét Giffing Lili urileánnyal Székesfehérvárott. Tanuként Gerő Mihály és Wenninger Antal győri földbiratokosok szerepeltek.

Eljegyzés. Anhoffer György, a déli vasut pénztárosa, eljegyezte Polin Ella kisasszonyt Nagykanizsáról.

Ügyvédi vizsga. Horváth Béla dr., a helybeli áll. főreáliskola tanárának fia, kitüntetéssel tette le az ügyvédi vizsgát.

Elhunyt kanonok. Szombathelyről jelentik: Bertalanffy Gyula, a vasvár-szombathelyi székeskáptalan éneklőkanonokja. ókrai címzetes prépost december 18-án, szombaton este fél 11 órakor 76 éves korában elhunyt. A jámbor életű főpap 1839. december 22-én született Sopronban. 1862. április 27-én szenteiték pappá s mint ujmisés Lékára került segédlelkésznek. 1870-ben kupfalvai, 1873-ban borostyánkői, 1874-ben lékai plebános és esperes, 1891-ben címzetes prépost lett, míg 1905-ben a király kanonokká nevezte ki. Három év előtt tartotta aranymiséjét a szombathelyi székesegyházban, mely alkalommal gróf Mikeš János volt a manuduktora.

Vilmos császár könnyebb betegsége. Vilmos császár könnyebb sejszövetgyulladás miatt kénytelen néhány napig szobában maradni, ezért a nyugati frontra tervbevett útját el kellett halasztania.

A német hadsereg gyásza. Emmich tábornok meghalt. Nagy gyásza van a német hadseregnek. Emmich tábornok, Lüttich meghódítója, diadalmas csaták dicső vezére december 22-én reggel meghalt.

A pozsonyi prépost eskütétele és beiktatása. Dr. K o p e r n i c z k y Ferenc prelátus, az ujonnan kinevezett pozsonyi prépost, szombaton reggel az esztergomi primási palota házi kápolnájában letette az esküt a bibornok-hercegprimás előtt. Az eskütételnél az összes udvari papok segédkeztek. A prépost már véglegesen elhagyta Esztergomot és Pozsonyba költözött, ahol december 21-én, kedden délelőtt 9 órakor volt a Szent Mártonról nevezett ősi koronázó dómban a pozsonyi prépost-javadalomba leendő ünnepélyes beiktatása, a társaskáptalan valamennyi tagjának és a pozsonyi papság jelenlétében.

A Soproni Takarékpénztár kedden ülésezett és elhunyt ügyésze, Proszwimmer Sándor dr. helyébe Kováts István dr. ügyvédet választotta meg.

Frankenburg Irodalmi Kör február 1-én tartja estélyét. Előadást tart valószínűleg a bolgár kérdéssről. Strausz Adolf híres orientalista, Czeisberger Maca a m. kir. zeneakadémia növendéke énekel, Deszkásy Lajos dr. kir. alügyész pedig szaval. Az estély jövedelmét a bolgár Vöröskereszt-Egyesületnek fogják följánlani.

Hálanyilatkozat. Mélt. Fetser Antal megyéspüspök 40 koronát, Soly mossy Ödönné báróné Zichy Angela grófnő öméltósága 100 koronát küldött a soproni első népkönyha egyesület javára. Midőn egyesületünk ez újabb nemesszivű adakozóinak hálás köszönetet mondunk, egyesületünk összes jötevőinek boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván a vezetőség.

Tábori levél lapunk főszerkesztőjéhez. Főt. Uram! Családomtól másfél évi távollét sivárságát az itteni jezsuita-templomban igyekezem feledtetni. Azért minden ünnepély, amely ott lefolyik, kettős örömmel tölt el. Szinte önmagától értetődik, hogy itt virágzó uri és női Máriakongregáció van, és ha szabad hasonlattal élni, a „ft. Cs.” lelkes szavait hallom itt visszhangozni a kongregáció gyűlésein. — Az Excellenciás ur Pflanzner nagyon kedveli a zenét és az éneket és a katona-ünnepek közeledtével mindig azon óhaját fejezi ki, hogy mise-énekeket adjunk elő. Csak természetes, hogy szívvel-lélekkel felkaroljuk az ügyet már csak azért is, mert katolikus ügyről van szó, és másodsor azért, mert itt is érvényre juttatjuk a magyar dalt. A legutóbbi dec. 2-án, Ő Felsége osztrák uralkodói trónraléptének ünnepén tartott sz. mise alatt énekeltünk felváltva magyar és német énekeket és a sz. mise végén a „Gott erhalte” után fölhangzott a „Hymnus”. — Most karácsonyra készülünk szintén az Excellenciás ur határozott óhajára. Az énekkar nyelvi, vallási és állási szempontból valóságos néprajzi egyveleg. Most a karácsonyi gyónásra toborozók híveket, hogy minél impozánsabb legyen a közös szent áldozás. — A karácsonyi ünnepekre és az új év alkalmából fogadják főt. ur és a vezetése alatt álló urnői és uri kongregáció igen tisztelt tagjai a legjobb üdvkívánataimat. Főt. ur kiváló tisztelője és kész hiva Szmolyán Ferenc.

Felajánlási ájtatosság Újév napján. A mult újév napján egész egyházmegyénk felajánlási ájtatosságot tartott s a harcoló országot Jézus szent Szívének kegyelmébe ajánlotta. Ezt az ájtatosságot Fetser Antal megyéspüspök rendelkezéséből most egyházmegyeszerte megismétlik. A most megjelent XXII. számú püspöki körlevél közli az erre vonatkozó intézkedéseket.

Adomány a Vöröskeresztnek. Storno Ferenc festőművész több művészi értékű festményt ajánlott fel a Vöröskereszt javára. A képek árából 400 K folyt be. A Kath. Kör 100 K-t adott a teaestély jövedelméből. Újhelyi Kálmán cs. és kir. kamarás neje 120 K-t ajándékozott, aival a kikötéssel, hogy ebből 30 K-t a bolgár vöröskeresztet illesse.

A zsinati vizsgáló-bizottság tagjai közül multkori híradásunkban kimaradt dr. Paár István p. kamarás, theol. tanár neve. Paár dr.-t a megyéspüspök az egyházjogból a trienti szent zsinat határozataiból és az egyházmegyei körlevelekből leendő vizsgák vizsgáló bizottsági tagjává nevezte ki.

Jegyzőválasztás Szanyban. Kollár János szanyi községi jegyző nyugalomba vonulásával megüresült állásra a képviselő-testület két pályázó közül Pödör István adóügyi jegyzőt egyhangulag megválasztotta. Az új jegyző állását már január 1-re elfoglalja.

Egyházmegyei pályázatok. A szokásos egyházmegyei irodalmi pályázatokról a bíráló bizottság a napokban beszámolt. A dogmatikai tétel pályadíjat Németh Gyula egyházaskeszoi plébános, a szociológiai tétel díját Visy Gyula süttöri káplán nyerte el kiváló dolgozatával.

Az elmúlt hét halottjai: Seidl József, 23, özv. Rosenitsch Ignácné 81, Szász Vilmos kapuvári pályafelügyező 51 éves korában hirtelen elhunyt. — Jékei Ágh Györgyné derecskei Szöke Ágnes f. hó 20-án rövid szenvedés és a haldoklók szentségeinek fölvétele után élete 86-ik évében Pápán elhunyt. Benne Ágh Lajos dr. helybeli főreáliskolai tanár édes anyját gyászolja. — Stumpe János, szerdán, folyó hó 22-én hirtelen meghalt. Az elhunytban a győri vasut, állomásfőnökét gyászolja. Harmincöt éve szolgált lelkiismeretes pontossággal a társaságot. Fiz. éve, hogy a soproni állomás főnöke. Nem régiben az arany érdemkeresztet kapta öfenségétől, a háboru alatt teljesített szolgálataiért. Halálának oka véremlészesedés. Temetése t. hó 24-én délután volt a kath. temetőben. Igaz részvétet érez mindenki a gyászoló család iránt, akiknek még szomorubb teite az amugy is szomorú karácsonyt, az Isten.

A vashonvéd. Készül a vashonvéd. modellje már kész. Az embernagyságnyi szobor maga készülöben van. Négy hét alatt teljesen be is fejezi Szeifert Géza, a szobor tervezője és készítője. Hogy hol állítják föl, még nem lehet tudni. Szó volt, hogy a városház előcsarnokában helyezik el, mások a színház középfeljárója alatt találnák alkalmasnak a felállítást. Szeifert Géza a Széchenyi-téren, a domonkosok templomával szemközt szeretné elhelyezni. Mindenesetre forgalmas, nyílt téren volna legjobb helye a Vashonvédnek, hogy a városban megforduló idegenek is észrevegyék. Csak minél előbb, mert a háborunak is vége lesz ám egyszer.

Fejedelmi ajándék testvéreinek. Elfogódtunk a kedves hír hallatára, hogy mélt. Dr. Balits Antal, győri prelátus-kanonok 25.000 koronát tett le a püspök ur kezeibe a győregyházmegyei papok nyugdíj-alapjára. Az egész egyházmegye egyszerű, szerény életmodunak ismeri a győri theologia, hit-tani főiskola volt tanárát és a tudós bibli-kust, szentírás-ismerőt. Ugy látjuk, hogy épen ez az önzetlenség és szerénység szülőanyja az igazi keresztény és papi nagylelkűségnek. A nyilvánosságra csak azért jön közbe-közbe, hogy letegye az egyház és a haza oltárára a szeretet áldozatát, de azután azonnal visszavonul boldog magányába, mert Isten jutalmán kívül mást nem keres. Ez az Ur Jézus sz. tanának tettekkel való megmagyarázása! Ezuttal oltártestvéreinek biztosított enyhülést. Szívükből fakadt hálaima legyen érte a köszönet.

Elítelt lisztkereskedő. Schwarz Samu lisztkereskedőt a rendőrség azért, mert Flaschner Antal kismartoni lisztkereskedőnek engedély nélkül 90 zsák lisztet eladott, 10 napi elzárásra és 300 K pénzbüntetésre ítélte. Flaschnert pedig a kismartoni főszolgabíró már előzőleg elítélte 10 napi fogházra és 30 K pénzbírságra.

Szabadulás szerb fogságból. Offenzivánk alkalmával a szerbek nem tudtak eléggé

vigyázni foglyaikra, úgyhogy sokan megszöktek. A prizrendi fogolytáborban tartózkodó Aggházy K. honv.-száz. hatszáz társával ekkor menekült meg a szerbek fogságából.

Tiltott műtét. A soproni rendőrség botrányos bűnügynek jött nyomára. Farkas István rendőrkapitány tiltott műtét bűnügyében erélyes nyomozást folytat és evvel kapcsolatban már több letartóztatás is történt.

Beküldött könyvek. „Lourdes” című regény. Irtá Lucens, németből fordította Filó Károly. A katolikus világfelfogást mélyen érintő kérdést mindvégig érdekes elbeszélésben fejtegető szép fordítása Filó Károlynak, kinek ez irányu működéséről mi is csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatunk. Az alakjára is csinos, 292 oldalra terjedő könyvet melegen ajánljuk. Kapható: Tóth János plébánosnál Fertőmegyesen. Ára 4 K 20 f.

„Kisvárosi muzsika.” Ez a címe egy a Piri és Székely cég könyvnyomdájában most megjelent kicsi 60 filléres kötetnek. Ketten írták: Berth Mária és Roó Richárd.

Kisvárosi emberek mondják el benne mondanivalójukat kisvárosi embereknek. Szelid a szavuk, félénk a muzsikájuk, kezük még kissé tétován simogatja a hária ezüst-hurjait. Bizonytalan még a muzsikájuk, de nemes fából faragott hárfán játszanak. Szilaj, merész, mámoros szimfoniák alusznak a hárfá hurjain: ifju lelkükben. Néha ki-kicsendül már egy-egy kisvárosi fülnek szokatlan, erős akkord. Igaz, hogy hamar letompul, csendes zümmögéssé szelidül, mert szordinót tesz az ujjongó zeneszerszámra a kisváros álmos levegője.

Mégis, mégis jól esik ez az ujat, nemeset, szépét akarás. Mégis örülünk annak, amit adtak, ők ketten, fiatalok. Örülünk az ajándéknak. Örülünk a lelketeknek, a mámor-muzsikás sziveteknek. Köszönet, mindenért, amit adtatok. Máskor is mondjátok el mondanivalótokat, ha tudjátok, hát még merészebben, még szilajobban. Mondjátok el, hadd hallják minden kisvárosiak, mindben szépét szeretők. Mondjátok el, mert hisszük, hogy lesz még mondanivalótok. Mondjátok el, mert megértő örömmel hallgatjuk. F. J.

Szerkesztői üzenet.

Barna Piroska. F. J. nem Fertsák Jenő, hanem Farkas Jenő.

Kiadóhivatali üzenetek.

V. I. Bősárkány. B. Előfizetése a következőkép történt: 1914 IV. hó 21-én 2 K, VII. hó 11-én 2 K, 1915. I. hó 1-én 2 K, IV. hó 13-án 2 K, X. hó 16-án 4 K, XII. hó 18-án 2 K. — Tehát 1915 dec. 31-ig rendben van. Köszönet érte.

G. K. Bősárkány. Levele birtokában, eszünkbe jut a kis fiu esete, kinek az almaürus almát kínált eladásra. Ugyanis a kis fiu, a neki kínált almából kiválasztott egyet: s beleharapott; mikor azonban a gyümölcsürus a 4 fillért kérte, a kis fiu visszatette a megkezdett almát, hogy neki csak 2 fillérje van s tulajdonképen nem is akart venni. — Mi megkérdeztük jogtanácsosunkat s azt mondta, hogy egy és háromnegyed év után igenis „illik” kérni az előfizetési díjat! A többit úri gavallériájára bizzuk. — Béke velünk.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetitek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglöket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetöt kiadó lakásokra.